Anul II. — Nrul 6. Preţul unui exemplar **4** Lei. Timişoara, 5 Februarie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAŢIONALE CREŞTINE

De sub preşidenţia D-lui Prof. *A. C. Cuza*

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari şi muncitori Lei 200 | Pentru bănci şi fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ŢIERANU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
TIMIŞOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Pentru Lugoj: D. P. Asandi ziarist, Str. Impăratul Traian No. 9.

POLITICA VATICANULUI CONTRA „ANTISEMIŢILOR"

— Directiva Bisericei Româneşti —

O problemă şi soluţia ei. — Experienţa cu „Ordinul Templierilor". — Cardinalul Gasparri. — „Democraţia Creştină", cu programul jidanului Marx. — „Amicii Izraelului" şi jidanca Francesca Van Leer „persoana gratissima", la Vatican. — Cardinalul Ragonesi în serie. — Directiva Bisericei Româneşti.

Politica Vaticanului contra „antisemiţilor" — este fără îndoială un fapt, care surprinde la prima vedere.

Căci ce sunt „antisemiţi"?

„Antisemiţii", suntem noi, creştini — sau şi de alte religii — cari se apără contra jidanilor.

Cum dar „Vaticanul", ca centru de administraţie a intereselor Bisericei Catolice, creştine, de la Roma: se ridică împotriva creştinilor, susţinând pe jidani.

Oare creştinii; nu au drept să se apere? Da, se zice. Insă: fără „a ataca" pe jidani!

Pentru că aceasta este contrar „iubirei creştine"! Doamne!

Dar *„apărarea"*, presupune doar, că *eşti atacat*.

Atacarea creştinilor de către jidani, se vede pe toate terenurile: ameninţând creştinătatea ea însăşi, şi Biserica ei. Mormântul Mântuitorului chiar, este astăzi în mânele lor. Pentru eliberarea căruia, altă dată, porneau Cruciade!

Biserica creştină, nu are ea dar datoria să se apere ea singură şi să ajute, cu iubire creştinească, pe creştini: în lupta lor de apărare contra jidanilor?

Politica Vaticanului, este dar contrazicătoare în principiul ei: când apără de jidani, împotriva creştinilor.

Cum se explică această contrazicere stranie: de natură să compromită — prin desafecţiunea popoarelor — viitorul Bisericei creştine, a Catolicismului?

Iată problema.

*

Căutând soluţia acestei probleme — care interesează pe toţi creştinii — mi a venit în gând *experienţa cu "Ordinul Templierilor"*.

In acest ordin vestit — creiat pentru apărarea creştinătăţei — *s'au întrodus jidanii:* făcându-l să se întoarcă împotriva scopului său.

După un proces celebru — ale cărui acte se găsesc în Arhivele Vaticanului — Ordinul Templierilor a fost desfiinţat: întrucât se abătuse, prin abuzui grave, de la principiul organizaţiei sale.

Faţă de această experienţă — ştiind că jidanii, puţini inventivi, se servesc mereu de aceleaşi mijloace, experimentate de dânşi — mi-am zis:

Oare să nu se fi introdus şi în organizaţia Bisericei Catolice, de la Roma, jidanii, făcând-o să se întoarcă şi ea impotriva scopului ei?

Nu era numai o simplă bănuială, din partea mea, ci era o *concluzie logică*, dedusă din fapte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

S'au introdus şi se introduc în adevăr, zilnic jidani în ierarhia Bisericei Catolice, cum au fost celebrii fraţi *Retisbonne,* creiatori ai ordinului — caracteristic chiar după numele lui — „Notre-dame de Sion".

Au fost şi sunt o mulţime de prelaţi şi chiar de *Cardinali jidani* — cum era, între alţii cunoscutul, *Cardinalul Kohn* de la Ollmüţ.

Dar este încă unul. hotărâtor între toţi, în această materie, astăzi:

Cardinalul Gasparri, Secretarul de Stat actual al Vaticanului: jidan de origine, sau, cel puţin înrudit cu jidanii, în tot cazul, instrument al jidanilor, cum dovedeşte politica lui, curat jidănească.

In această privinţă, iată ştirile, pe cari ni le dă — şi cari confirmă în totul concluzia mea, *„Buletinul de informaţii Politice asupra acţiunei Revoluţionare mondiale"*, apărând la Paris, în numărul său de la 7 Ianuarie 1928, sub titlul *„Ce se petrece la Vatican"*:

„Zvonurile cari circulă de câtva „timp, anunţând retragerea apro„piată a Cardinalului Gasparri, „devin din ce în ce mai precise. „El ar avea ca urmaş la Secreta„riatul de Stat pe Cardinalul „*Ragonesi.*

„Cardinalului Gasparri, este „desigur, una din personalităţile „cele mai marcante ale politicei „europene a ultimilor ani... Doi „Cardinali Gasparri şi un Episcop „(care în curând ar urma să fie „Cardinal), sunt mărturisirile vii „ale influenţei familiei sale.

„Rolul Cardinalului Gasparri, a „fost decisiv în ultimul Conclav. „Era de prevăzut că politica Vati„canului, nu va fi decât prea „conformă cu vederile acestui fer„vent amic al „Democraţiei Creş„tine". Ea s'a manifestat prin „înalta protecţie acordată asocia„ţie „Amicii Izraelului", a cărei „fondatoare, jidoavca *Francesca* „*Van Leer,* a devenit „persoană „gratissimă". In acelaş timp, grave „motive de nemulţămire au fost „date ţărilor Catolice fără excep„ţie. Nenorocita ofensivă contra „Acţiunei Fraceze" nu este de cât „un epizod al unei vaste operaţii. „Toată licenţa a fost dată Cardi„nalilor *Dubois* şi *Andrien,* pre„cum şi Cardinalilor *Faulhaber,* „la München, *Piffl,* la Viena, „*Csernoch,* la Gran (acest din „urmă a fost desemnat ca Primat „al Regatului Ungariei, contrar „sentimentului unanim al opiniei „publice), de a duce o acţiune „hotărâtă, politică. după progra„mul democraţiei creştine", care „se uneşte în practică cu purul „Marxism.

„Din nenorocire, înlocuirea „Cardinalului Gasparri, nu ar fi „un semn al unui rău mai mic", „ci tocmai din contra. Politica „aşa de regretabil inaugurată, nu „ar fi de cât urmată cu o vio„lenţă sporită. Numele singur al „Cardinalului Ragonesi, ar fi su„ficient ca să justifice toate în„grijorările".

Aceste informaţii, de mare însemnătate, ale *„Buletinului de Informaţii Politice"* — condus de buni catolici de la Paris — confirmă, cum se vede, în totul concluzia noastră:

In Biserica de la Roma, s'au introdus jidanii, făcând-o să se întoarcă împotriva scopului ei, de a apăra pe creştini.

Cu Cardinalul Gasparri. Cu „democratia creştină", conformă cu programul jidanului Marx. Cu „Amicii Izraelului", a jidancei Francesca Van Leer „persoana gratissima".

Cu nemulţumirea tuturor ţărilor catolice. Cu lupta împotriva crestinilor naţionalişti, de la „Action Francaise. Cu Cardinalul Rago. nesi, în serie, al cărui nume singur însemnează continuarea cu o violenţă sporită a aceleiaşi politice: care este cum se zice *„o vastă operaţie"* evident *jidănească.*

Rezultă dar, din fapte, precis:

Politica Vaticanului, contra „antisemiţilor", este condusă direct de „semiţi", şi fireşte, favorabilă jidanilor.

Ceea ce era de dovedit.

Dar de pe urma acestei dovezi, ajungem la altă concluzie, practică, de mare preţ pentru noi, ca Români.

•

Politica Vaticanului, contra „antisemiţilor" — condusă direct de „semiţi" — nu poate fi politica Bisericei Româneşti.

Când zic *Biserica Românească*, am în vedere nu numai Biserica Ortodoxa, ci şi, mai cu deosebire, Biserica Unită. Mai cu deosebire, pentru următorul metiv:

Biserica Ortodoxă, este autocefală, şi îşi determină ea însăşi directivele ei.

Biserica Unită, din contra, ascultă de Roma.

Aici este primejdia, în deosebi pentru dânsa, în cazul de faţă.

Dar oricum, „Unită" sau „Ortodoxă":

Biserica Românească, ar putea şi ea să fie îndemnată de cineva, ca să pornească împotriva „antisemiţilor".

Ca bun creştin ce sunt — din credinţa şi din ştiinţă — eu ţin să o previn: în interesul ei.

Invocarea „iubirei creştine", răstălmacite — numai pentru jidani, ca şi cum creştinii nu ar avea dreptul să se bucure şi ei de aceeaş iubire — ar putea să servească încă odată vre unor reprezentanţi ai Bisericei, ca temă, clişeu, contra noastră.

Apărarea „Vechiului Testament", ca bază a religiei creştine — dar al cărui înţeles contrar se dovedeşte din textele lui, şi chiar numai din faptul că este *Thora jidanilor,* vrăjmaşi creştinismului — ar fi iarăşi posibil să facă pe vre unii din „teologii absoluţii", să se lupte contra „antisemiţilor", declaraţi „eretici".

Ar fi regretabil!

Pentru că această atitudine ar provoca imediat reacţiunea Românilor: considerându-i ca „jidăniţi", cu discreditarea Bisericei.

Conducătorii Bisericei Româneşti, aşa dar, să vegheze.

„Antisemiţii" apără existenţa naţiei româneşti în primejdie, şi sunt fii cei mai credincioşi ai Bisericei.

„Antisemiţii" creştini români, pretind aşa dar, să fie ajutaţi de Biserica lor românească în lupta pe care o duc, cu deviza:

Hristos, Regele Naţiunea!

Aceasta numai, poate să fie:

Directiva Bisericei Româneşti.

Ea urmează, ea trebue să urmeze tot mai mult deacum înainte, cuvântul Mântuitorului, care s'a dat pe sine de pilda veşnică, Bisericei sale, zicând (Ioan):

„10. 11. Eu sunt păstorul cel „bun; păstorul cel bun; îşi pune „viaţa sa pentru oi. Dară năimi„tul şi care nu este păstor, căruia „nu sunt oile ale lui vede lupul „venind, şi lasă oile şi fuge; şi „lupul le răpeşte, şi risipeşte „oile".

Mântuitorul, nu s'a gândit la păstorul, care ajuta pe lupi: ca să sfâşie oile sale!

Dar oare nu acesta e cazul oricărei Biserici Creştine: care se uneşte cu jidanii, contra „antisemiţilor", creştini?

Biserica Românească, nu va cădea în rătăcirea aceasta: faţă de care o apăra — pe deasupra tuturor „teologiilor" **— bunul simţ românesc!**

A. C. Cuza

Moţii au câştigat procesul contra jidanilor Tischler şi Bernadi

Comitetul agrar din Bucureşti, încă pe vremea când răposatul Al. Constantinescu îi dădea ordine nefaste, în baza unor procese verbale false şi în flagrantă contrazicere cu textele legii a scutit de expropriere 11.000 de jugăre de pădure din proprietatea d-lor Tschler Mor şi Bernadi. Moţii din 11 sate lipsiţi de beneficiile legii agrare în urma inconştienţei inspectorilor silvici Golgoteanu şi Popescu Fera, cari au depus favorabil pentru Tischler şi Bernadi — au atacat în justiţie această hotărâre a comitetului agrar.

Graţie numeroaselor intervenţiuni făcute de ei, memoriilor înaintate tuturor factorilor competenţi au reuşit să obţină o revizuire a acestei chestiuni, ceeace le-a şi reuşit ordonându-se o nouă desbatere.

Desbaterea a avut loc la Huedin, Sâmbătă. Au participat peste treisute delegaţi ai comunelor moteşti. Comisia compusă din d-nii consilieri dr. Crucin, înv. Tulbure şi agronom Niculescu a găsit întemeiată plângerea moţilor, hotărînd exproprierea celor 11.000 jugăre de pădure a numiţilor proprietari.

In urma acestei sentinţe d. Tischler a plecat imediat la Bucureşti. Sperăm că toate intervenţiile d-sale pentru a zădărnici înfăptuirea dreptăţii pentru moţi, vor rămânea zadarnice în interesul liniştei populaţiei acestor sate.

Ce se întâmplă în Ungaria pe timpul congresului dela Oradea

Intâmplător îmi cade în mână ziarul „Bácsmegyei Naplo", cu data de 6 Dec. 1927, în care cetesc: *„Antisemitii conturbă marea adunare a comunitătilor jidovesti din Ungaria. Sinagoga din Saljotarján, atăcată de două ori cu pietrii"*. „Sâmbătă s'a întrunit congresul comunitătilor jidovesti din Ungaria, în marea sinagogă din Salgotarján. Au fost prezenti 70 rabini si multi delegati ai comunitătilor din toată ţara, când deodată se trezesc cu o ploaie de pietrii aruncate prin geamurile sinagogii. Speriati au suspendat şedinta. Atentatorii, cari sunt membrii „asociatiei ungurilor cari se desteaptă", au dispărut. Congresistii au fugit la politie după ajutor, de unde s'au trimis doi sergenti şi un detectiv, ca să păzească sinagoga. După prânz, când s'a deschis din nou congresul, au apărut iarăşi „ebredistii" şi au aruncat o nouă ploaie de pietri asupra sinagogii, la care nu a mai rămas nici un unic geam întreg. Ba chiar şi ramele ferestrilor au fost distruse. Cei trei politişti nu s'au putut împotrivi multimei, care după terminarea atacului, s'a retras la sediul „ebredistilor". A fost alarmată întreaga poliţie, care a apărat sinagoga, încât congresul s'a putut termina în linişte. (Să nu ne dee D-zeu aşa linişte N. R.) Poliţia a deţinut pe Ferencsik Ianoş, fost politist, unul dintre conducătorii „ebredistilor din Salgotarján".

Va să zică şi în Ungaria se luptă contra jidanilor.

Cine luptă? Ungurii „cari se desteaptă". Contra acestora, atunci când vor activa împotriva intereselor noastre nationale noi ca nationalişti adevăraţi vom lua cea mai energică poziţie.

Dar constatăm că aceia ce de ani de zile se petrece la noi, prin lupta contra jidanilor, apare şi în Ungaria cu multă putere. Natiile diferite în împrejurări identice, acţionează la fel.

Ungaria care a cunoscut mizeriile regimului condus de jidanul Béla Kuhn, întelege că dominaţia jidovească nu mai poate dăinui.

La Viena acum câteva zile au avut loc mari manifestatii de stradă, în care nu puţini jidani s'au ales cu capul spart; la Lemberg polonezii au atacat pe jidani în grupuri mari, iar în Germania există o prea puternică organizatie antisemită sub conducerea lui Hitler.

Şi la noi toate partidele politice tac; toti oamenii „culti" spun că trebuie să trăim bine cu jidanii şi dacă L. A. N. C. a început lupta pe viaţă şi pe moarte contra dusmanilor noştrii interni este batjocorită pe toate drumurile.

Dacă în Germania, Austria, Polonia, Ungaria unde trăesc mult mai puţini jidani ca la noi, trăesc organizaţii temeinice antisemite, apoi avem datoria şi noi să ne grupăm în jurul L. A. N. C.

Numai L. A. N. C. a luat apărarea studentilor, numai ea luptă contra jidanilor.

Avem datoria, atunci când vedem exemple în alte ţări, să scăpăm neamul de perire.

Am fost acuzati că întrebuinţăm mijloace necivilizate în lupta noastră (spargerea de capete). Dar Germania, Austria, Belgia, Italia şi altele, tot necivilizate sunt?

Şi apoi contra unui duşman care lucrează pe ascuns nu poţi lupta decât violent căci altfel nu ajungi la rezultat.

Noi cei din L. A. N. C. ne bucurăm când vedem că celelalte natii luptă contra jidanilor. Nu acuzăm pe unguri pentru cele întâmplate la Salgotarján, cum ne-au acuzat ei cu Oradea. Nu ne amestecăm în treburile lor interne, cum nu tolerăm, ca ei să se amestece în treburile noastre, dar atunci, când va fi vorba, ca să pornim la luptă generală contra jidanilor, noi vom fi alături de toate popoarele creştine din Europa.

Un proces pentru vrăjitorie în Ungaria

Inaintea tribunalului din Seghedin s'a judecat ieri un proces, care în toate părţile lui aminteşte de procesele medievale pentru vrăjitorie.

Chiar sentinţa tribunalului care achită pe asasinii unei femei sărmane, bătrâne, aminteşte evul mediu, atunci când o motivează cu cuvintele: „că au omorît o vrăjitoare".

Asasinii sunt ţărani şi au comis fapta sub influenta unui ţăran bolnav, care de ani de zile zace la pat pradă unor accese histerice. Bolnavul se numeşte Vincentiu Tocar, locuieşte în Bekes-Csaba, e în vârstă de 30 de ani şi boala lui se manifestează prin aceea că de ani de zile o duce numai în stări de „angoisse", în groază de moarte. El vorbeşte toată ziua de o vrăjitoare care-l va vizita noaptea, îi va produce răni şi-i va suge sângele.

Noapte începe să urle ca un animal. Latră exact ca un câine şi dimineata se observă pe corpul şi mai cu deosebire pe gâtul lui, răni recente.

Nu dă voie însă nimănui să între atunci în camera lui.

Familia, împreună cu patru ţărani se ascunseseră o dată în camera lui aşteptând s'o vadă pe vrăjitoare şi'n adevăr, seara, auzîră bătând cineva în uşă. Prin uşa întredeschisă văzură intrând o femee bătrână, care se apropie de patul bolnavului.

Unul din tinerii ţărani ascunşi îi strigă: „stai!" Iar bătrâna femee nu se sinchisi de loc. Atunci toţi se repeziră le ea, o legară şi-l întrebară pe bolnav, ce pedeapsă să-i dea. Tocar spuse: vrăjitoarea trebue să fie sfâşiată şi bucăţile cadavrului ei aruncate pe stradă.

Pe baza acestei sentinţe, omorîră pe bătrână aruncând bucăţile cadavrului pe şosea.

A 2-a zi s'a stabilit că femeea asasinată era complect surdomută şi în fiecare seară umbla din casă în casă după pomană.

Asasinii veniră înaintea juraţilor din Giula. Au fost chemati la proces şi experţi medici legişti dar aceştia nu erau de acord asupra explicaţiei provenienţei rănilor suferindului.

S'a cerut atunci şi avizul facultătei care s'a declarat cu totul defavorabil asasinilor şi experţilor.

Vicenziu Tocar fu declarat ca un psychopat periculos care el însuşi îşi provoca rănile în timpul nopţii.

Pe baza acestui aviz al facultăţii, Curtea cu Juri dădu o sentinţă de condamnare a asasinilor, dar din cauza circumstantelor atenuante, i-a condamnat numai la trei luni închisoare.

Asasinii făcură apel. Procesul s'a judecat la Seghedin şi asasinii fură achitaţi.

Sentinţa Curţii de Apel sună: „Asasinii au lucrat sub un impuls de neînvins, deoarece după zisele lui Tocar cel bolnav trebuiau să creadă în prezenta unei vrăjitoare. De altfel nu numai spusele lui Tocar ci toate împrejurările de fapt trebuiau să-i facă să creadă în prezenta vrăjitoarei".

Economice

Nu plantaţi orice pom

S'au introdus şi la noi o mulţime de varietăţi de pomi fructiferi, din diferite părţi ale lumei, cari în cea mai mare parte, s'au adaptat diferitelor regiuni.

Din cauza situaţiei geografice şi a climei ţării nu orice specie poate prospera într'o regiune; cu atât mai puţin orice varietate.

La dealuri merg bine: mărul. părul, prunul, persicul; la platouri întinse: gutâiul, ciresul, visinul, mărul; la şesuri cu teren de aluvion; ciresul, vişinul, gutâul, prunul.

La şesuri cu teren negru şi calcaroase: caisul, gutuiul, ciresul.

Pe lângă influenta terenului este covârşitoare influenta climei şi amândouă hotărăsc asupra speciilor ce putem să cultivăm în fiecare regiune.

Până la prezent, nu avem nimic scris, după care să ne putem conduce asupra speciilor şi varietăţilor ce putem introduce într'o anumită localitate. Alegerea soiurilor pe regiuni are o influenţă hotărâtoare. Fructele sunt de o constituţie diferită; unele sunt mici, altele mari, unele trebuind să asimileze mai mult zahăr, altele parfumate, etc. La definitivarea acestor însuşiri hotărăşte localitatea. Nu mai vorbesc de unele varietăţi care se pedepsesc, cu toate bolile cryptogamice, în regiuni contrarii lor.

Un exemplu: în localitatea Dragomiresti-Ilfov sunt peste 30 meri domnesti, care se prezintă ca pom de o frumusete rară, însă de 14 ani (de la plantare) nu au făcut un singur măr. Cercetaţi regiunea de deal şi veţi găsi mărul domnesc supraîncărcat de fructe. Dar tot din specia mărului, varietăţile Astrahan roşu şi alb, cretesc, gravenstein, la Dragomireşti produc intens, în fiecare an.

Dacă unele localităţi din diferite părţi ale ţării, permit cultivarea aceleaşi varietăţi, regiunea modifica însă forma fructului. Cercetaţi mărul cretesc la Muscel, Roman şi Dragomiresti-Ilfov şi veţi găsi degenerat în cele din urmă localităţi, iar la Muscel, unde se crede a fi patria lui, dă un fruct exceptional de frumos şi bun de păstrat.

Mărul varietatea Belle-Fleur-jaune, în Rusia, mai bombat şi mai mare, în Franţa, este mai lunguet şi cu o aromă specială. In România acest măr se dezvoltă admirabil în Gorj.

Aceste date sunt necesare cu atât mai mult pepinieriştilor, cari sunt datori, să recomande cumpărătorilor specia şi varietatea localitătii şi să nu le dea pomul ca să le facă umbră, ci pomul care să le dea fructe.

Este îmbucurător că după războiu (din datele ce am putut culege), s'au vândut din pepiniere — şi deci s'a plantat — peste 800.000 pomi roditori, ceeace ar reveni la un pom, pentru 2.25 locuitori sau a 12-a parte din numărul total al pomilor ce avem azi (100 milioane).

Const. L. Bercescu.

Pentru crescătorii de viermi de mătase

Anul acesta sămânţa are acelaş pret ca şi anul trecut; 11 lei gramul pentru cei cari fac gogoşile galbene şi 15 lei gramul pentru cei cari fac gogoşile albe.

Cei cărora le trebue sămânţă să trimeată bani şi adresa completă şi exactă, la unul din următoarele locuri:

Staţiunea sericicolă centrală din Bucureşti, şoseaua Kisseleff peste drum de hipodrom. Dacă trimiteti în plus 25 lei, vi se trimite şi trei cărticele despre înmvierea semintei, creşterea viermilor şi bolile lor.

Cei din Oltenia şi Banat să ceară dela: centrul sericiol Orşova.

Cei din Basarabia, dela regiunea sericicolă Tighina.

Cei din judeţul Argeş, Muscel, Dâmbovita la pepiniera de duzi Cazaci gara Cazaci, jud. Dâmbovita.

Informatiuni

Se reduc taxele de export pentru cereale. Guvernul promite, că în scurt timp va reduce cu 50% taxele de export pentru cereale, ceea ce ar avea ca efect urcarea preţului al produselor agricole. Aceasta măsură este binevenită. Regretăm însă, că de pe urma ei nu prea profită elementul românesc, ci numai jidanul speculant, care de mult a adunat toate grânele ţăranilor, constrânşi să le vindă, pentru a putea plăti impozitele d-lui Vintilă. După ce a silit pe ţăran, ca să-şi vindă bucatele jidanului pe nu pret de nimica, acuma vine în ajutorul speculantului jidan. Deci politica „naţională" a d-lui Vintilă este pusă în serviciul bancilor şi a jidanilor parasiţi. Luaţi aminte! Aşa dau jidanii lovituri de miliarde de lei, din munca ţăranului român, pe care prostia guvernanţilor l'a prefăcut în slav al capitalismului parasitar jidovesc.

Adulterul pedepsit cu 15 ani închisoare în Italia. In Italia lui Mussolini s'a votat o lege, care pedepseşte pe soţul sau soţia, care murdăreşte cinstea familiei cu 15 ani închisoare. Deci fiecare persoană căsătorită, care îşi permite „gluma" de a se încurca în dragoste, în afară de caminul conjugal, intră la puşcărie. Cea mai straşnică lege adusă de după războiu .Ar fi bine, ca şi la noi să se întroducă aceasta pedeapsă, fiind potrivită să ne scape dintr-odată, de gunoaiele societăţii noastre de elită, în care s'a întrodus obiceul, că bărbatul putred şi tâmpit îşi duce singur nevasta la milionar, cum îşi duce de exemplu ţăranul, vaca la taur. Ar pieri aceasta pleavă parfumată şi vopsită în care românul nu-şi recunoaşte neamul, dar străinul ne judecă de pe urma lor.

Demonstraţie antisemită la Viena. Zilele trecute, organizaţiile antisemite din Viena au aranjat o demonstraţie la Operă, contra unei piese „moderne", care arată decadenţă morală şi lipsa de bun simt a timpului de după războiu. Demonstranţii au parcurs străzile principale strigând: „jos jidanii" şi lovind pe fiecare jidan ce le venea în cale.

Corul „Doina" din Timişoara, aranjează în ziua de 25 Febr. (Sâmbătă) a. c., ora 9 seara un concert în sala Teatrului comunal, iar după concert urmează dans, în sala restaurantului „Ferdinand". Având în vedere scopul cultural-artistic naţional urmărit de acest cor, cu onoare rugăm onoratul public românesc, ca să participe în număr cât de mare la acest concert.

Fraude la depozitul de tutun dela poşta din Oraviţa

Iancu Sărăcovanu, de meserie patron zidar, a fost numit când cu preluarea imperiului, ca magaziner al depozitului de tutun dela poşta din localitate. Acum în urmă, urmând să se facă inventarul depozitului, s'a procedat de astă dată la un control radical din partea d-lor Gh. Ionescu, şeful poştei şi Alman Adalbert, subşef.

D. Ionescu, inspector dela Timişoara, care începuse inventarierea constatase o fraudă de lei 80 de mii. Continuându-se cu controlul, s'a ajuns la constatarea, că suma defraudată se ridică în realitate la peste 400 de mii de lei.

Magazinerul sustine că a început cu defraudarea acum 3 ani şi că n'a luat banii cu scop de a-i fura, ci cu gândul să-i pună iarăşi la loc, dar n'a putut.

Fiind întrebat dacă a avut complici, dacă s'a împrumutat dela dânsul şeful sau subşeful, a declarat categoric, că nimeni altul n'are nici un amestec în afacerea aceasta, dânsul fiind singur vinovat.

Sărăcovanu nu se multumea cu venitul lunar de 7000 lei. Dorul de a se îmbogăţi peste puteri şi repede, l'a îndemnat să-şi însuşească averea statului, cu care şi-a făcut o casă boierească cu tot confortul şi cu baie, unica în felul ei în satul apropiat Jupalnic. Casa o mobilase foarte bogat. Dânsul opera foarte ingenios. Cât timp suma defraudată era mică şi avea vre-o inspecţie, punea suma la loc, iar după aceia, iar o lua înapoi. In timpul din urmă suma crescând a recurs la trucuri.

Cutiile care le avea pe rafturi le aşeza frumos pe cele din faţă, însă nu întregi, ci înjumătăţite, iar în restul locului nu avea nimic, sau numai cuţii goale.

Lăzile cu cutii, ce le primea, le scotea plumbul, scotea majoritatea continului, golul îl umplea cu saci de tutun umpluţi cu paie şi deasupra aşeza cu multă îndemnare vre-o 2 rânduri de cutii pline ca să nu dea deloc de bănuit şi după aceia, iar le punea plumbul la loc.

Mai este învinuit de fals în acte publice, de oarece a falsificat registru de vânzări, nepotrivindu-se sumele parţiale din singuraticele coloane, cu suma totală din coloana din urmă.

A putut opera din cauza lipsei de inspecţie şi control serios şi amănuntit şi fiindcă era numai singur în depozit, neajutat de nimeni.

Autorităţile au pus sechestru pe casă, care e evaluată de un expert la lei 380.000 precum şi pe toate lucrurile din casă.

Magazinerul a fost înaintat cu actele în regulă, parchetului de Caranebeş, fiind deţinut acolo.

— „Eliminarea jidanilor din domeniul culturei — e o problemă de existenţă pentru noi.

Elimenarea din domeniul culturei implică însă: eliminarea din domeniul economiei naţionale, unde cultura îşi are rădăcinile ei." A. C. Cuza.

Nici un ac dela jidan!

D-l Mussolini mijloceşte o apropiere între România şi Ungaria?

„Le Temps" publică astăzi un articol despre vizita d-lui Titulescu la Roma şi precizează că discutiile intime dintre d-nii Mussolini şi Titulescu justifică speranta unei apropieri între Ungaria şi România. Prin intervenţia d-lui Mussolini controversele dintre cele două ţări îşi vor pierde din acuitatea de până acum.

Dacă în acelaş timp, vizita d-lui Titulescu va avea ca efect şi o îmbunătăţire a raporturilor dintre Italia şi Jugoslavia în special şi în genere cu Mica Intelegere, atunci ne putem bucura de această vizită.

Rezultatele discutiunii dela Roma nu se vor cunoaşte, însă, decât la cea mai apropiată întrunire a conferintei miniştrilor din Statele Micei înţelegeri.

—=xox=—

BCU Cluj / Central University Library Cluj

INFORMAȚIUNI

Universitatea Al. I. Cuza. Asociația studenților creștini din Iași au înaintat rectorului un memoriu, prin care îl roagă să supună Senatului universitar următoarele: Pentru proslăvirea memoriei lui Alexandru Ion Cuza primul domnitor a țărilor românești și fondatorul universității din Iași, i se dă acesteia numele de „Universitatea Alexandru Ion Cuza“.

Dl. Titulescu în audiență la regele Italiei. M. S. Regele Italiei a primit azi într'o lungă audiență pe dl. Titulescu, ministrul de externe al României.

Dl. Vaida despre turburările studențești. Intrebat asupra turburărilor studențești, dl. Vaida a răspuns: E adânc regretabil să privești câți nevinovați jertfește lipsa de prevedere a guvernului interesul menținerei la putere. Am informații sigure, c'au fost condamnați studenți cu desăvârșire nevinovați, pe când agenții guvernului sunt și vor rămâne scutiți de orice urmărire. Arestările care sau făcut — în zilele din urmă — au vădit o totală lipsă de discernământ. E suficient că ești student ca să fi arestat, excortat, închis în prevenție. — La cuvintele d-lui Vaida observăm, că „agenții guvernului“ nu au fost agenți provocatori plătiți de guvern, ci simpli jidani provocători ,cu cari guvernul a făcut pact, în alegeri. (Dar și dl. Vaida!) In colo lo are perfectă dreptate.

Ce fel de oameni conduc Rusia. Gazetele străine publică, că Lenin a fost zmințit la creer, Joffe, fostul ambasador sovietic la Berlin, care s'a sinucis, a fost un morfinoman. Moscova a spesat suma de 19.000 dolari pentru tratamentul lui Joffe, la Berlin. Levine, comunistul din München a fost atăcat la creer de sifilis. Bela Kuhn a înebunit. Liebknecht, Roza Luxenburg, Dr. Friedländer sunt bolnavi de nervi etc. Iată cine vrea să stăpânească lumea, iată valoarea intelectuală a fiilor lui Israel, învingătorul de Dzeu.

Statul și orașul dat în judecată. Cunoscutul artist de flăută Șuttu Dumitru a înaintat un proces contra statului și a orașului Timișoara, pentru despăgubire, fiindcă „i se calcă arta în picioare“. Dela stat care 50 milioane iar dela oraș 100 milioane lei despăgubire. Scrisoarea d-lui Șuttu este redactată într'un ton ofenzător, de aceea, Parchetul a ordonat examinarea stării lui mintale. Nenorocitul a fost deținut și se zice, că va fi dus la o casă de nebuni.

Dovada patriotismului. Consiliul de Războiu din Timișoara a condamnat la 5 ani închisoare pe Israel David, pentru desertare și fals în acte publice. Israel a învins pe Iahve, dar a fost înfrânt de armata Română, care este mai tare, ca Iahve!

O înmormântare impunătoare. Duminică d. a. a avut loc la Orșova înmormântarea inspectorului naval Petru Herges, dela Prima soc. de navig. cu vap. pe Dunăre, care a murit subit în exercițiul funcțiunii, departe de ai săi, fiind la iernaticul dela insula Mocanul de lângă Giurgiu.

Arestarea administratorului ziarului „Action Française“. Delect, fostul administrator al ziarului „Action Française“, care împreună cu Leon Daudet, șeful monarhiștilor antisemiți din Franța, reușise să evadeze în condițiuni senzaționale dela închisoarea Santé, a fost arestat aseară la Mont de Marsan. Arestarea s'a făcut fără incidente. Delest venea pentru a doua oară în această localitate, spre a vizita pe mama sa, care este bolnavă.

Adunarea parohială a credincioșilor din Cetate s'a întrunit sub prezidenția d-lui Protopop Dr. Țiucra. S'a verificat lista membrilor și a socoților pe anul 1927. Dl. Dr. A. Bogdan aduce elogii d-lui Emanuil Ungureanu, pe care-l numește de părinte al nostru, care de zeci de ani luptă ca să se ridice un locaș sfânt în Cetatea Timișoarei și face un apel călduros la cei prezenți și la toți românii din județ, să contribue la realizarea idealului urmărit de dl. Ungureanu, ca să aibe ocazie dl. Ungureanu de a asista personal la punerea pietrii fundamentale. S'a delegat în acest scop o comisie de trei persoane, care prin intervenția d-lui deputat Dr. Nistor să intervină pe lângă guvern, ca să primească un ajutor material în acest scop. S'a adus la cunoștiință, **CĂ BAPTIȘTII INFIINȚEAZĂ O BANCĂ LA ORAVIȚA, CU UN CAPITAL DE 50 MILIOANE LEI, care să sprijinească pe țăranii români baptiști.** Asupra acestei bănci vom reveni.

Dl. Dr. Pompiliu Ciobanu, cere, ca pe viitor, dl. președinte Dr. Țiucra să prezinte un raport în scris, un verbal, adunării generale a parohienilor, asupra activității pastorale a preoților și catiheților din Timișoara, în care să se vadă, felul cum se combate sectarismul și rezultatul muncii clerului în aceasta acțiune. Accentuiază că fața de propaganda contrară intereselor noastre bisericești trebue să reacționăm cu toate puterile noastre intelectuale și materiale, pentru a ridica Biserica la rangul ce i se cuvine în aceasta țară.

Camera Agricolă a județului Timiș-Torontal, a adresat o cerere, către Primăria orașului Timișoara, ca să i-se arendere un teren de 5 jughere, lângă șoseaua națională ce duce spre Buziaș, unde vor sădi mai multe milioane de salcâmi (băgrini) cu scopul de a planta acești arbori în șesurile Banatului. Este știut, că fagul abea după 60 ani se poate tăia, pe când salcâmul, tot la 20 ani se taie și se poate folosi ca lemn de foc etc. Prin aceasta măsură se vine în ajutorul populației și s'ar regula și clima schimbată în aceasta regiune. Dl. Primar Dr. Georgeviciu, având în vedere importanța acestei măsuri, a aprobat cererea Camerei Agricole. Țăranii vor avea ocazie să-și procure acești arbori pe un preț convenabil și să-i sădească acolo unde e nevoie de ei.

Balul Reuniunei femeilor române din Timișoara. Reuniunea femeilor române, de sub prezidenția doamnei Vidrighin, aranjează în ziua de 19 Februarie un bal românesc **în costume naționale**, în saloanele „Cercului militaro-Civil“, la care se invita a lua parte, on. public românesc din Timișoara și jur. Sprijiniți aceasta inițiativă a femeilor române! Ne bucurăm a constata, că „Reununea femeilor române din Timișoara“, începe a-și de seama de rolul național, ce'l are în orașul nostru și ar face bine, dacă femeile române ar sfătui și pe bărbații lor, ca să se lase de prietinia ce o au cu jidanii și să se intereseze mai mult de treburile românești.

Motiv de sinucidere. Intr'o comună din județul Târnava-Mare un locuitor sas a vindut la târg o păreche de boi pe prețul 24.000 lei. A venit acasă, a cinat și s'a culcat. Noaptea s'a trezit din somn și s'a plimbat năcăjit prin casă. Nevasta întrebându-l ce are, i-a răspuns, că a vindut prea ieftin boii. A ieșit din casă și s'a aruncat în fântâna din curte, unde s'a înecat.

Asociația pentru propaganda aviației. Fruntașii vieții noastre publice din Lugoj au fost convocați pentru Marți în 10 Ianuarie a. c. în sala de ședințe a Prefecturii de dl. prefect Dr. Cornel Corneanu cu scopul de a constitui comitetul secțiunii județului nostru a acestei importante societăți. Comitetul a fost constituit din cei mai de seamă cetățeni ai Lugojului în frunte cu dl. general M. Oprescu, comandantul garnizoanei.

Numire. Dl. Ioachim Miloia, a fost numit de director al Muzeului din Timișoara.

Revoluție în Rusia. Gazetele din străinătate aduc știrea, că în Rusia a izbucnit revoluția. Adenții lui Trotzky, bombardează Moscova cu tunuri. Catedrala Moscovei a fost distrusă. Astfel ințăleg „umanitariștii“ lui Lenin să respecte monumentele istorice și arta rusească.

Un comerciant din Arad arestat la Viena. Parchetul Arad a fost înștiințat de către autoritățile polițienești din Viena, că au reușit să aresteze pe Tiberiu Soltiș, comerciant din Arad, fost reprezentant al mai multor firme italiene de ață de cusut. Numitul comerciant dăduse faliment de 18 milioane, acum opt luni, dispărând apoi din țară, fără a se mai ști nimic de urma lui. Tribunalul Arad a intervenit la ministerul de justiție austriac pentru extrădarea comerciantului excroc.

Soția generalului Ludendorf. Presa mondială jidovească este revoltată de articolul publicat de soția generalului german Ludendorf, în care afirmă, că Biserica luterană a început cu totul pe mâna jidanilor. Aduce dovezi și apelează la credincioși, ca să nu mai permită preoților de origine semită, ca să le tot predice lucruri scoase din vechiul testament, pe care'l declară de „cartea satanei“. Acest articol a avut un mare afect asupra asociațiunilor naționaliste din Germania și presă jidovească a aflat un nou motiv de a murdări cu baele'i spurcate, un vechi adevăr, dovedit cu sute de date precise.

Student condamnat pentru omor fără voe. Curtea de Apel s. I. a judecat procesul intentat studentuui G. V. Huțanu din anul III la chimia industrială, acuzat că din imprudență ar fi provocat moartea cumnatei sale dându-i săruri arsenicale în loc de alte medicamente. Trib. Botoșani în prima instanță, l'a condamnat a o lună închisoare. Curtea de apel din Iași i-a redus pedeapsa la 4000 lei.

Mușcați de vite turbata. La institutul antirabic din Chișinău (Basarabia) au fost aduse în ziua de 18 Ian. c. 10 persoane din comuna Dănuțeni, care au fost mușcate de vite turbate. Vitale la rândul lor fuseră mușcate de lupi turbați, cari zilele trecute au atăcat satul Dănuțeni.

O studentă omorâtă. O impresionantă nenorocire s'a produs în apropiere de stația Traian Val. Studenta Lina Constantos, fiica inspectorului direcțiunii regionale c. f. r., care călătorea cu un grup de studenți spre Cluj, a alunecat între roțile trenului și a fost oribil mutilată. Cadavrul ei a fost adus la Galați, unde se face înmormântarea.

Sinucidere. Comerciantul Lichtsche din Reșița, s'a sinucis bând o cantitate mare de sublimat și tăindu-și vinele dela mâini.

Un canton în flacări. Cantonul de pe linia Caransebeș-Orșova, în apropiere de gara Armeniș, a luat foc și a ars.

Avocat condamnat. Dl. Dr. Ion Alexa, avocat din Timișoara a fost condamnat de Consiliul de Războiu, pentru cuvinte vătămătoare pronunțate la adresa regelui, la 1 an închisoare și 20.000.— lei amendă.

Concert. Ofițerii garnizonei din Reșița și Uniunea ofițerilor de rezervă, secțiunea Reșița a organizat la 24 Ianuarie în sala „Oltenia“ un concert urmat de dans. Concertul a fost dat de muzica militară a reg. 94 și de muzica U. D. R. O parte din venitul net a fost destinată sinistraților din Oravița.

Concertul soc. „Cântarea României“. Societatea „Cântarea României“ în drumul său spre occident, unde urmează a da mai multe concerte de propagandă în Elveția și Franța, s'a oprit pentru câte o zi la Timișoara și Jimbolia, unde a dat două reușite concerte.

Glume

de: *Morițescu*

La tribunal.

— Martor ești căsătorit?
— Da.
— Cu cine?
— Cu nevastă-mea.
— Asta e un răspuns tâmpit!
— Nu!
— Ai văzut pe cineva să fie căsătorit cu un bărbat?
— Da.
— Pe cine?
— Pe soră-mea!

*

— Acuzat, recunotti că ai vrut să provoci deraerea unui tren?
— Recunosc.
— Ce poți spune ca să te aperi?
— Era soacră-mea în el, domnule președinte!

*

— Mi se pare că ciupercile d-tale nu sunt bune de mâncare!
— Ce-are aface, domnule, nu le-am adunat pentru mine. Mă duc să le vând!

*

O cucoană cam trecută spune:
— Să vezi ce nostimă fotografie am de când eram mică!
— Cum așa? Era inventată pe atunci fotografia?

*

Dl. Bumbu este trimis de ziarul „Voința Banatului“, la un domn mare cu o epistolă. Intră în antișambra boerului, unde boerul ținea un papagal. Pasărea văzând pe Bumbu, îi strigă: Bună ziua! Bumbu se uită speriat în toate locurile, dar nu vede pe nimeni. Ajunge lângă căsuța papagalului, care supărat îi strigă din nou: bună ziua! Bumbu a încremenit. Iși ridică clăbățu și se închină zicând: mă rog frumos să mă iertați, am crezut, că sunteți o pasăre.

Brudariu Adrian
advocat
anunță pe clienții săi că dela 1 Decembrie 1927 **a mutat biroul său de avocatură în Palatul Löffler C.** (Timișoara-Cetate, Bulevardul Regele Ferdinand No. 6).
Telefon 2-70. 2—4

Mobile
Cine vrea să-și aranjeze locuința modern cu mobile făcute în Arad din lemn uscat să meargă la
„Arta“
Cine vrea să cumpere mobile sufragerii (prânzitoare) dormitoare, saloane, bucătării, scaune, mese, otomane, matrațe să meargă la
„Arta“
Cinc vrea să cumpere mobile plătibile în rate lunare până la un an să meargă la
„Arta“
Cel mai mare magazin românesc de mobile din Banat în Timișoara, Fabrică Piața Coronini 23, lângă biserica rom. catolică.
Telefon 10-95 Telefon 10-95
proprietari
Coandă și Dajdea.

Din viața satelor noastre

Biled. Sătenii șvabi au cerut d-lui Prefect de județ, ca să le schimbe notarul, pe motivul, că comite diferite lucruri contrare cu interesele comunei. Notăm, că și notarul e de naționalitate șvăbească, deci ne punem întrebarea, ce va face acest notar cu românii, în caz, că va fi mutat într-o comună românescă?!

Coramnic. Sătenii din satul Coramnic și-au adunat lemnăria pentru facerea unui nou pod peste Cerna, au adunat și un fond de bani cerând și alte ajutoare promise înainte de alegerile politice generale de anul trecut. Dar nici până azi n'au căpătat nimic. Dl. pretor Al. Buha acum găsește o vină că lemnăria nu ar fi bună.

Jupalnic. Dl. Tudorică Lalescu, frate cu deputatul Traian Lalescu, prof. universitar, a intervenit la București ca să se încuviințeze în comuna Jupalnic deschiderea mai multor cârciumi și a mijlocit darea afară fără preaviz din internatul statului a unui vechiu pedagog, fiindcă a avut îndrăsneala să-și pună candidatura la alegerea bisericească. Pedagogul a fost înlocuit cu alt pedagog profesor Stefan Țăranu.

Drăgoești. In ziua de 8 Ian. a încetat din viață elevul Ioan Gherga, din cl. I a Școalei Superioare de Comerț, după un scurt și grav morb. Defunctul este fiul membrului nostru Dimitrie Boncea, din Drăgoești. S'a îmbolnăvit în vacanță și nemiloasa moarte la răpit din mijlocul celora, cari l'au iubit. La înmormântare au venit 13 co-

† Ioan Gherga

legi din Timișoara, cari au depus o frumoasă cunună, iar un elev din clasa IV, într'o frumoasă cuvântare a dat ultimul salut colegul iubit. Răspunsurile le-a dat corul din Ohaba-Forgaci. A fost condus la groapă cu muzica din Ohaba-Forgaci și de o imensă mulțime de țărani din localitate și jur. Odihnească în pace!

Duboz. In ziua de 17 Dec., s'a disolvat consiliul comunal, în urma anchetei făcute de dl. Primpretor al plasei. S'a promis. că pe ziua de 6 Febr. se vor face noui alegeri comunale. Până atunci s'a numit o comisie interimară, formată din fostul primar și fosta delegație permanentă. Vom reveni.

Deta. In ziua de 24 Ian., proprietarul Jäger, din Deta, a orborat un drapel unguresc în locul drapelului național românesc. Jandarmeria a intervenit și a confiscat drapelul. Ascultând pe Jäger, acesta a declarat, că dăduse ordin servitoarei să arboreze drapelul și nu a controlat ce face. In pod avea un vechiu drapel unguresc și pe semne serviitoarea proastă nu a știut, care drapel trebue arborat. Jandarmeria a înaintat pe Jäger cu actele dresate, comandamentului Diviziei din Timișoara. Am dori să aflăm ce s'a întâmplat cu cauza Jäger.

Lovrin. In noaptea dintre 28 și 29 Ianuarie, săteanul Iohann Reiter, s'a spânzurat, din cauza unui morb de nervi incurabil.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din viața satelor noastre

Hațeg. S'a ținut adunarea generală a societății meseriașilor „Țeul tălparilor" sub prezidenția d-lui Dr. Emil Șelariu, în ziua de 22 Ian. Comitatul vechi a fost reales în întregime, ceea ce dovedește, că meseriașii au toată încrederea în fosta conducere.

•

Dl. consilier comunal de drept Nic. Teodosie senior, a fost destituit din post de către Prefectura județului. Acest domn a fost numit de Minister, dar destituit de Prefectură fiindcă este un aderent al opoziției, care cunoaște bine toate treburile orașului.

•

Feciorul morarului Baiet, Alexandru, era ocupat la dirijarea unei mașini de prelucrat lâna. La un moment dat, roata i-a prins haina și la tras în mașină. Nenorocitul băiat s'a ales cu câteva coaste frânte și cu leziuni grave. Sărmanul este îngrijit și de mireasa sa cu care s'a logodit acum o săptămână. Va fi transportat la spital.

Jimbolea. Uniunea Camerelor de industrie și comerț din București a conferit distincțiuni următorilor funcționari din Jimbolia:

D-lor Vasile Daia, șeful vămei și Metodie Ostoia, șeful stației de frontieră diplomă de onoare cu medalie de aur, iar d-lor N. Ghițulescu declarant vamal, șeful biuroului de vămuire C. F. R., D. Costea, taxator vamal, I. Țintilă, taxator vamal, St. Bârsan, taxator vamal, C. Coluneanu, impiegat vamal și E. Crăciunescu, casier de mărfuri C. F. R., diplomă de onoare cu medalie de argint.

Aceste distincțiuni au fost conferite pentru concursul acordat cu ocaziunea participării României la Târgurile Internaționale de mărfuri ce au avut loc în cursul anului 1927 la Milano și Salonic.

Sâmbătă 4 Februarie, va avea loc în sala „Dacia" din localitate un bal mascat, organizat de societatea sportivă Jimbolia.

Urseni. In ziua de 27 Ianuarie a încetat din viața tânărul Valeriu Horne, în etate de 16 ani, fiul membrului L. A. N. C. Vasile Horne. Inmormântarea a avut loc în 29 Ianuarie, când a fost petrecut la groapă de o mulțime de oameni din sat. Intristaților părinți la trimitem condolențele noastre, iar repozatului: Fie-i țănâna ușoară și memoria binecuvântată.

Moldova-veche. La 17 Ianuarie, în comuna Moldova-veche s'au luat la ceartă mai mulți oameni. Pentru liniștirea bătăușilor s'a cerut ajutorul jandarmilor din Moldova-nouă. Jandarmii au somat pe bătăuși să se liniștească. Bătăușii au început să-i înjure și să arunce cu pietre după ei. După mai multe somații și amenințări, jandarmii au restabilit liniștea și au arestat pe Jiva Constantinovici și pe fratele acestuia, ca autori principali. Plecând jandarmii cu dânșii spre a-i preda postului din Sasca-Montană de unde să fie transportați la parchetul Oravița, când au ajuns la Sasca-Montană, Jiva Constantinovici a fost găsit mort în căruță. Avizat parchetul din Oravița, imediat s'au dus la fața locului dl. prin procuror Ioan Gh. Popoviciu, judele de instrucție Papisti și dr-ul Cărăbas, și au făcut autopsia cadavrului. Se bănuește, că, în urma bătăii jandarmilor, Constantinovici, ar fi murit. De aceea, dl. Savopol, căpitanul companiei de jandarmi, face personal ancheta. Cercetările continuă.

Petroșani. Am anunțat că primăria orașului a înființat o bucătărie comună pe seama a peste 120 de muncitori fără lucru din cei mai lipsiți. Tot atunci am arătat că numărul celor ce se înscriu pentru a primi de mâncare crește în continuu și în câteva zile va ajunge la câteva sute, ceeace s'a și întâmplat, actualmente fiind înscriși 600 de muncitori cu 1500 membri de familie. Acestora li se dă câte o mâncare la amiazi și jum. kgr. pâine. Fondul primăriei fiind foarte mic, primarul de acord cu conducătorii sindicatelor muncitorești a făcut zilele acestea un memoriu detailat către ministerul muncii, arătând situația acestor muncitori și cerând un ajutor mai însemnat pe seama acestei bucătării până în primăvară, când se spera că vor începe lucrările în Valea Jiului. Un asemenea memoriu a fost înaintat și soc. „Petroșani" cerându-i-se un ajutor.

Primăria a mai cerut ministerului muncii crearea unui „azil pentru bătrâni" cari vagabondează în cea mai mare mizerie pe străzile orașului fără nici un căpătâiu, desbrăcați și flămânzi ca vai de ei. Memoriile au fost încredințate d-lui Eftimiu Gherman, care a plecat cu ele la București spre rezolvare.

•

Ministerul muncii, în urma avizului delegației permanente județene, a înființat un post de consilier de drept, ca reprezentant al Camerei de muncă, în consiliul comunal al orașului Petroșani. In acest post a fost numit dl. avocat Caton Dumitrescu-Bumbești. D-sa a și depus jurământul, după confirmarea numirii, de către prefectura județului.

Periam. In ziua de 18 Ianuarie 1928 s'a încheiat, după 5 zile de muncă, cursul învățătorimei din Plasa Periam, de lucru manual, sub conducerea revizorului de lucru manual Ianovici. Au luat parte 70 de învățători și învățătoare. La masa comună ultimă ce s'a dat, au participat toți învățătorii români și minoritari, nemți și sârbi.

Invățătorul din Periam, Ștefan Mihăilescu, arată noul program de muncă în viața școalei primare.

Dl. Cosma Dimitrievici, învățător din Satchinez, aduce mulțumiri d-lui revizor de lucru manual Ianovici.

Dl. Efrem Brindea, învățător com. Pesac, aduce mulțumiri acelora cari deși nu fac parte din corpul didactic, totuș vin în mijlocul dăscălimii. Apoi președintele comitetului școlar de stat din Periam, dr. Gh. Latia, arată nevoile școalei.

Dl. Marchall, învățător com. Variași, minoritar, printr'o cuvântare rostită bine și clar românește, arată lealitatea și dragostea ce o are pentru școala, educația și cultura românească.

Rea. Zilele trecute a fost observat un porc mistreț trecând drumul spre Hațăgel, de către părintele Avram Glidan, care fiind înarmat l'a urmărit până la comuna Rea, unde i-a pierdut urma. In ziua următoare sătenii l'au aflat prin grădinile oamenilor. Aici, urmărit de țăranii înarmați cu topoare, a fost împresurat între garduri și omorât de săteanul Ioan Mihailoni, din Rea, cu o singură lovitură de topor.

Recaș. Intrebăm autoritățile în drept, că pe ce bază se încasează „vamă" de câte 5 lei pe fiecare cap de vită și câte 10 lei de trăsură ce intră la târgul săptămânal. Doară știm, că dl. Vintilă a publicat prin „Viitorul", că desființează toate barierele și vămile orășenești.

Recaș. In ziua unirii, la 24 Ian. s'au arborat mai multe drapele cu culori spălăcite și imposibile de recunoscut, ceea ce a făcut o foarte proastă impresie asupra celora, cari au trecut prin sat. Peste drum de Biserica românească, s'a văzut un drapel cu **două culori** șterse. Apoi unul cu culorile așezate vertical cu bățul, nu paralel cum se așează treicolorul țării. S'a atras atenția învățătorului, care s'a scuzat, **că nu știe cum sunt aranjate culorile la treicolorul țării.** Rugăm organele superioare școlare, ca să ancheteza cazul și să învețe pe învățătorul din Recaș, cum arată un drapel național, în România-Mare.

Sarmisegheтuza. In ziua de 21 Ian. după masă, a întrat dl. Petru Vlad ,măestru vopsitor, în prăvălia jidanului Grosmann Moriț, ca să întrebe pe jidan de ce face neplăceri cumnatului său cu vopsitoria. Notăm, că dl. Vlad Petru este un om cinstit și pacinic. Jidanul s'a repezit la Vlad, la prins de gât și a început săl lovească. Imediat au sărit și feciorul și nevasta jidanului, lovind pe creștin cu un boxer în față. Nenorocitul Vlad, de prezent se află bolnav în pat. Jidanii au fost dați în judecată. Jupânul Moriț a devenit obraznic și viteaz, cași când s'ar afla în Palestina.

Saravale

In ziarul local „Vointa Banatului" au apărut câteva articole, prin care se aduceau acuzațiuni grave notarului din Saravale. Se afirmase în sarcina acelui notar fapte care — dacă sunt adevărate — trebuiau să atragă după sine, fără discuție, sancțiuni penale. S'a asteptat, că inculpatul să se desvinovățească, dar până în prezent n'a manifestat nici măcar intenția acestui lucru. Tacerea lui confirmă indubitabil veritatea acuzelor, ce s'au adus. Nici nu ne miră însă aceasta amuțire de șopârlă a notarului, căci ea este foarte obicinuită la vinovați, cari — văzându-se demascați — nu îndrăznesc nici măcar să crăcnească, de frică să nu li se înfunde mai rău treburile, ne surprinde numai atitudinea chinezească a autorităților superioare în fața acestor acuze categorice, aduse — în afară de ziar — și de locuitorii comunei, prin delegați.

Totuși se zice, că Prefectura, sesizându-se cândva, a dispus suspendarea notarului și facerea unei anchete, care însă n'a putut fi dusă la sfârșit din cauza indiscreției unui funcționar superior dela Prefectură (art. din V B) Anume, după cum am auzit — în urma altei indiscreții — intenția Prefecturii a fost transmisă până la urechile unui mare senior politic al Banatului și înalt protector al notarului, care — având influență irezistibilă, a intervenit imediat pentru salvarea vazalului său. Acțiunea Prefecturii a fost stinsă în stare de proect, înainte de a se trece pe planul realizării, iar notarul — a cărui vină era incontestabilă — a putut scăpa teafăr, revocându-se chiar și suspendarea aplicată.

Avem de înregistrat deci încă un caz tipic, în care se reflectă trist decadenta morală și mentalitatea sinistră a politicianilor, cari dela o vreme încoace conduc destinele noastre. Ce nefericite vremuri s'au năpustit peste aceasta țară scumpă, în care ordinea legală și morală a lucrurilor este răsturnată tocmai de cei, ce ar avea suprema chemare să le apere. Atât numai, că acești dușmani cinici ai legalității sunt acei politiciani clandestini, cari au parvenit din corupția vremurilor de azi — împotriva asentimentului național — deci al căror aport politic cum ar putea fi reprezentarea intereselor legale, când interesul lor le impune să apere tocmai corupția și viciul, din care s'au născut. In consecință, să nu ne mirăm, văzându-i că proteiează, fățiș chiar, pe toți faliții constiinței și demnității omenești, pe toate lichelele de pe stradă, căci, în definitiv, situația și puterea lor actuală din abuzurile și codoșiile acelora se trage. Fără serviciile de prozenet și de cutră fățarnică ale acelor mișei cu natură de slugă cocoșată, parvenirea lor era imposibilă.

Astfel a fost uns de notar în timpul averescanilor, fără nici o zi praxă de subnotar, neavând nici o cunoștință practică în materia administrației comunale, deci împotriva regulamentelor și uzanțelor. Numirea lui a fost bazată numai pe înaltul sprijin, de care se bucura, precum și pe insinuările și intrigile sale țigănești, ce a desfășurat în interesul parvenirei sale. Cum în gestiunea de notar a fost și este încă chinez veritabil, și-a condus și își conduce biroul, din priceperea și munca subalternilor săi. In schimb, însă, a dovedit din prima zi, că știe să învârtească magistral afacerile și să comită abuzuri.

Prezența în administrație a indivizilor de aceasta categorie constitue o rușine națională, având facultatea să ne sfideze autoritatea legilor, sentimentul moral al cetățenilor să compromită grav administrația însă-și și, în fine, să provoace nemulțumiri printre populație.

Ni s'a părut, că parcă ar fi început să sufle peste toată țara un vânt de purificare, de primenire a administrației de toate elementele dăunătoare prestigiului ei, dar constatăm cu durere, că acel vânt n'a ajuns încă până la noi, ci vânturând numai anumite regiuni în anumite cazuri, s'a oprit de zidul politicianului infect.

Corespondent.

Rugăm pe dl. Prefect Dr. Coste, că să se intereseze personal de aceasta chestiune și să nu tolereze, ca politicianii să murdărească opera d-sale creată cu mâini curate. Să execute cu strictețe legea și să nu aibe milă fața de aceia, cari au voit să-l decapiteze. *Redacția.*

Topolovățul-Mare. In bugetul comunei din anul trecut s'a prevăzut o sumă pentru repararea stoborilor din jurul fântânei din curtea școalei, în care copii zburdanici ușor ar putea cădea și îneca. De ce nu se repară fântâna? Unde s'a folosit suma?

Școala se repară mereu, fără să se termine. Vina o are comitetul școlar, care nu are nici o grijă. Anul trecut s'a reparat edificiul și s'au cumpărat burlanele (duzile) de scurgere pentru apa de ploaie, dar și astăzi mai stau aruncate prin pod, iar apa curge peste păreți, pe cari i-a stricat din nou. Rugăm să se examineze cazul și să se pedepsească vinovații, fiindcă nu se poate tolera, ca averea publică să se prăpădească din cauza oamenilor nepricepuți și a primarului Mărghitau, care nu-și bate capul de treburile acestea.

•

Nu de mult primarul Mărghitau a fost dispărut două zile. Nimeni nu a știut unde este. Nici la Primărie n'au știut nimica de el. Dar iată, că apare după 2 zile, cu fața zgâriată. Oare cu cine s'a bătut și unde a stat ascuns? Rugăm autoritățile administrative, ca să se intereseze puțin și de viața particulară a primarului Marghitau.

Gătaia. Primim o plangere din partea sătenilor, cari spun că apa „Bârzava", ce curge prin hotarele comunelor, Ghertenis, Șoșdea, Gătaia, Berecuța, Birda, în fiecare an inundează și îneacă sămănătorile oamenilor, cauzând pagube anuale de multe milioane lei. Rugăm pe dl. Prefect, ca să ordone regularea „Bârzavei", ca să nu se facă atâtea pagube oamenilor din aceste comune românești.

Nici un ac dela jidan!

Sprijiniți meseriașii români

MOBILE IEFTINE

fabricate de meseriași români, se pot vedea și cumpăra la

EXPOZIȚIA PERMANENTĂ de MOBILE

aranjată în localul gazetei noastre din Timișoara-Cetate, Strada Eminescu No. 5

Apelăm la sprijinul publicului românesc și-l rugăm ca să viziteze aceasta expoziție înainte de a cumpăra mobile într'alt loc, pentrucă prețurile noastre bat orice concurență și lucrările sunt executate cu preciziune din materialul cel mai bun.

Se primesc comenzi în orice stil și se execută orice lucrare ce cade în această specialitate.

Iconostase și scaune pt. Biserici

CINEMA:

CETATE: 5—6 Februarie — APOLLO: 8—9 Februarie
CONCORDIA: 11 Februarie.

„Minciuna sfântă"

Premieră pentru Ardeal și Banat!

După cunoscuta dramă a poetei KARIN MICHAELIS
Epopeea iubirii materne. — Omenesc mișcător, sguduitor!
Filmul rulează cu succes formidabil în toate cinematografele mari din Apus.

In rolurile principale:
MARY SCHLEAGEL, OTTO GEBÜHR, SIBIL NORÉL, HBNS BRAUSERTTER.

Monopol: Matadorfilm, Brașov.

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCĂ", Sucursala Timișoara, Piața Țepeș Vodă No. 2

BCU Cluj / Central University Library Cluj